Paradigmamızı Değiştirmemiz Lazım!

Paradigma nedir?

Dünyayı ve olayları değerlendirirken referans aldığımız bakış açısı, düşünce yapısı veya algılama sistematiğidir.

Biz Türkiyeli Müslümanlar, maalesef günü geçmiş paradigmaların esiri olmaya ve kısır döngüler içinde enerjimizi boşa serf etmeye başladık.

Yılın hemen her gününe denk gelen, geçmişteki bir olay veya yaşantı var. Geçmişe yönelik paradigmamızın 2 klasik yansıması var:

1- Güzel sonuçlanan olayları abartarak kutluyor ve bugünkü ataletimizi gizleyen kurumsal veya kişisel övüntülerle avunuyoruz.

2- Kötü veya kötüleşen olayları bugün yaşanmış gibi hatırlayıp sebeplerini fazla irdelemeden faillerine sövüyoruz veya sövemesek de eleştirerek sanki bugünün cihadını yapıyormuş gibi yine kurumsal veya kişisel avuntular yaşıyoruz.

Tarihsel olayların günümüze yansıması övünme veya dövünmeyle sınırlı kalmamalıdır!

Bu kısır paradigmanın günümüze ve geleceğimize faydası yoktur! Çünkü bu bakış açısı dost ve düşman olarak sınıflanan gruplar arasındaki ayrılığı derinleştirmekten, yeni çatışma alanları oluşturmaktan ve gelişmelere ket vurmaktan başka bir işe yaramaz!

Bırakın 90 yıl önceki olayları, dün meydana gelen basit bir kazayı bile geri çevirme, olmamış gibi gösterme imkanımız yok!

Harcadığımız her saniye şimdi tarih oluyor! Öyleyse tarihle kavga etmek veya içi boş ve faydasız gururlanma seansları yaşamak yerine; yaşananlardan faydalanmayı, gelişmeyi öğrenmemiz lazım! Bunun için de köklü bir zihinsel dönüşüm, yani paradigma değişikliği şart geliyor.

Mesela; Bugün 1 Kasım 2020, yakın tarihimize baktığımızda 1 Kasım 1928'de Harf Devrimi yapılmış. Arapça alfabesi kaldırılarak, yerine Latin alfabesi getirilmiş. Elbette çok önemli ve etkili bir olay. Milletin eğitim ve öğretim hayatından geçmişle ilişkilerine kadar, her şeyi etkilemiş, adeta kültürel bir resetleme etkisi doğurmuştur.

Harf Devriminin üzerinden tam 92 yıl geçmiş. Devrimi o gün yaşayanların şaşkınlığını sonradan gelen nesiller yaşamadı. Tam tersine, Arapça metinlerle ilk karşılaştığında şaşkınlık yaşadı ve Kur'an Kursları marifetiyle öğrenmeye çalıştı. Kur'anı Kerim'i rahatça okuyanlar dahi, harekesiz ve kendine has sistematiği olan Osmanlıcayı hemen sökemezler. Bu durum da hep söylenen "torunun dedesinin mezar taşını okuyamadığı" sonucuna götürür.

Eskiden eleştiri imasının bile yapılamadığı devrim kanunları hakkında, daha rahat konuşabildiğimiz bu zamanlarda dahi, kuru kuruya kötülemekten başka ne yapıyoruz? Her yıldönümünde; harf devrimi milleti 1 gecede cahil bıraktı, şapka kanunu yüzünden insanlar asıldı gibi şeddeli hatırlatmaların, biz bugün yaşayanlara ve gelecek nesillerimize faydası nedir? Torunlarımız bizi nasıl anacaklar? -Doğru dürüst bir şey yapmadılar ama, haklarını yemeyelim geçmişi iyi eleştirdiler, ne zaman başları ağrısa tek parti uygulamalarına saydırdılar, o da olmadı mı başörtüsüne ne biçim zulüm vardı diyerek hamaset parçaladılar mı desinler?

Şunu artık anlamamız gerekir: Olan olmuştur, hayrı da şerri de birlikte yaratılmıştır. Hayrı ve şerri olanlar da karşılıklarını mutlaka mahşer günü görecektir. Başkalarının hayır ve şerlerini ağzımızda sakız yapmak bize fayda sağlamaz!

Paradigmamızı değiştirerek hayırları çoğaltmaya, şerlerin etkisini gidermeye ve yeni şerlerin oluşmasını önlemeye dönük hazırlıklar yapmalıyız. Bu da ancak çalışmayla, samimi gayretle ve önyargısız diyalogla başlar. Ön yargısız olmak, temel değerlerimizi bir kenara bırakmak veya yok saymak değildir. Temel değerlerin ışığında, yeni açılımlar yapabilmenin yolunu aramaktır. 3 kuruşluk dünyanın siyasi iktidarını elde etmek için, siyasi partilerin canhıraş çalışarak rakiplerinden taraftar kazanmaya çalıştığı bir ortamda, sonsuz ahiretimiz için nasıl bu kadar umarsız ve ayarsız davranabiliriz? Allah-u Teala, her bir kuluna son nefesine kadar hakka yönelme fırsatı ve imkanı vermişken, sırf siyasi görüşleri veya inançlarında nüans farklılıkları için, insanları nasıl tekfir edebilir veya iflah olmamakla itham edebiliriz? Bize bu hakkı kim verdi?

Günün konusu olduğu için, harf devriminden yola çıkalım. Bugün imkan olsa da tersine harf devrimi yapılsa, yine aynı facia yaşanacaktır. Bırakın Osmanlıcayı, doğru dürüst harekeli Arapça okuyabilenlerin dahi sayıca azınlıkta olduğu bir zamanda, bu yöntem makul görülemez. Sosyal ve kültürel gelişimler zaman içinde olgunlaşır. Tarihle kavga eden paradigma yerine, olan durumu kabul eden, akışa geçen ve gelişmeye odaklanan bir paradigmayı uygulamaya koymalıyız. Eğitim sistemini Amerikan Fulbright hegemonyası ve müstemleke eğitim komisyonundan kurtararak, Osmanlıca ile barışık ve en az İngilizce kadar değer verilen bir müfredata geçebiliriz. Fiilen uygulanamaz hale gelen ve hayatın gerisinde kalan kanunlarımızı güncelleyebilecek iletişim ve koordinasyon becerilerimizi geliştirebiliriz. Kanunda ne yazarsa yazsın, Q,W,X gibi harfler, bütün yazılı metinlerde ve resmi belgelerde kullanılmaktadır. Hayatla kavga edilmez, uyum sağlanır ve gelişme yolları aranır. Kul yapısı kanunlardan, sonsuza dek süren kapsam zenginliği de beklenemez. Geçmişle kesintisiz yapılan kavgalar ve eleştiriler, ilerlemenin önünde aşılmaz engeller doğuruyor! Babasına sövdüğünüz bir adamla anlaşabileceğinizi mi sanıyorsunuz?

Şapka kanunu bugün fiilen kadük olmuştur. Bütün memurlar giymek zorunda olduğu halde, kimse bu konuda yasal takibe uğramamaktadır. Kanunun hayattan kopan yönünü ele alıp düzeltme veya iyileştirmeye odaklanmak yerine, her sene bozuk plak gibi şapka yüzünden idam edilen hocaları, Şalcı Bacıyı veya gemiyle top ateşine tutulan Rize'yi konuşmaktan bıkmadık mı? Bunların üzerinden kavga yolları aramak yerine, hayattan kopan yasaları revize etmeye veya geliştirmeye çalışmamız daha iyi olmaz mı?

Kısacası;
Haddinden fazla şiddet, gayedeki hikmeti yok eder, demiş büyüklerimiz. Geçmiş unutulmasın diye yaptığımız kronik hatırlatma ve eleştirilerin üzerine sağlıklı bir çaba koyamadığımız için, sorunlarımız da kavgalarımız da devam ediyor. Paradigmamızı değiştirerek; bugüne ve hatta geleceğe odaklanmaya, iyilikleri arttırmaya, kötülük nedenlerini azaltmaya davet ediyorum.

Arz ederim…

Görsel kaynağı: https://davidjakesdesigns.com/ideas/2018/8/21/mindset-lens-and-focus